

Ἡ ἐπίδραση τῶν παθῶν (Λουκ. ιη´ 18-27) (Ἰωὴλ Φραγκᾶκος Μητροπολίτης Ἐδέσσης, Πέλλης καὶ Ἄλμωπίας)

[Ορθοδοξία και Ορθοπραξία](#) / [Θεολογία και Ζωή](#) / [Ορθόδοξη πίστη](#)

«Ὁ δὲ ἀκούσας ταῦτα περίλυπος ἐγένετο»

Ὁ ἄρχοντας πού πλησίασε τὸ Χριστό, δὲν ἦταν ἄνθρωπος κακῶν διαθέσεων. Ἀντίθετα ἦταν καλοπροαίρετος, αὐστηρὸς τηρητὴς τῶν ἐντολῶν τοῦ Νόμου καὶ μάλιστα ἦταν καὶ τύπος ἀνθρώπου πού εἶχε ἀνησυχίες γιὰ τὴ σωτηρία του. Ἦθελε νὰ κερδίσει τὴν εὐνοια τοῦ Χριστοῦ, γι'αὐτὸ καὶ ἐξ' ἀρχῆς τὸν προσφωνεῖ κολακευτικά: «Διδάσκαλε ἀγαθέ, τί ποιήσας ζωὴν αἰώνιον κληρονομήσω;» (Λουκ.18,18). Μάλιστα ὁ εὐαγγελιστὴς Μάρκος σημειώνει καὶ τὴ λεπτομέρεια πὼς τόλμησε μπροστὰ στὸ πλῆθος νὰ γονατίσει ἐνώπιον τοῦ Χριστοῦ καὶ μετὰ νὰ τοῦ κάνει τὴν ἐρώτηση (Μάρκ. 10,17). Ὁ Βίκτωρ, ὁ Πρεσβύτερος Ἀντιοχείας γράφει πὼς ὁ «νεανίσκος» (Ματθ. 19,20) δὲν ἦταν ὑπουργός, ἀλλὰ φιλάργυρος. Ἄς δοῦμε τὴν προσωπικότητά του.

Τὰ καλὰ στοιχεῖα τοῦ νεανίσκου

Πρῶτα πρῶτα εἶχε τηρήσει τὶς ἐντολὲς τοῦ Θεοῦ ἀπὸ τὴ μικρὴ του ἡλικία. Βέβαια οἱ περισσότερες ἐντολὲς πού εἶχε φυλάξει, εἶχαν ἀρνητικὸ χαρακτήρα, δηλ. δὲν

εἶχε μοιχεύσει, δὲν εἶχε σκοτώσει, δὲν εἶχε κλέψει κ.ἄ. Ἐντύπωση προκαλεῖ ἡ ὁμολογία του πὼς εἶχε, ἂν καὶ νεαρὸς στὴν ἡλικία, νικήσει τὰ σαρκικὰ πάθη, ποὺ εἶναι καταστάσεις δυσκαταγώνιστες. Θὰ μπορούσαμε ἄνετα νὰ ποῦμε πὼς εἶχε φόβο Θεοῦ. Δὲν ἦταν ἀναίσθητος πνευματικά. Ἀκόμη καὶ ἡ ἐρώτηση ποὺ ἔκανε: «Τί ἔτι ὑστερῶ;» (Ματθ. 19,20) δείχνει τὴν ἀγωνία ποὺ εἶχε γιὰ τὴ σωτηρία του. Στὸ σημεῖο αὐτὸ παρατηρεῖ ὁ ἱερὸς Χρυσόστομος: «τί ἔτι ὑστερῶ;» ὃ καὶ αὐτὸ σημεῖον ἦν τῆς σφοδρᾶς ἐπιθυμίας αὐτοῦ», δηλ. ἡ ἐρώτηση ἦταν σημάδι τῆς πάρα πολὺ μεγάλης ἐπιθυμίας του, γιὰ νὰ σωθεῖ. Αὐτὴ ἡ συναίσθησή του πὼς πιθανῶς κάπου νὰ ὑστερεῖ καὶ ἡ ἐπιθυμία του νὰ γίνεῖ καλύτερος, τὸν κάνει νὰ εἶναι συμπαθής. Ὁ Κύριος «ἐμβλέψας αὐτῷ ἠγάπησεν αὐτόν» (Μάρκ. 10,21). Ὁ Κύριος τὸν ἀγάπησε, ἐπειδὴ εἶδε πὼς ὅλα αὐτὰ τὰ χαρίσματα ποὺ εἶχε, δὲν ἦταν ψεύτικα, ἀλλὰ ἀληθινά. Ὁ νεανίσκος εἶχε νικήσει τὴ σάρκα του, εἶχε νικήσει τὸν ἐγωισμό του, εἶχε καταβάλει τὶς ἰδιοτροπίες του καὶ τὰ διάφορα νεανικὰ πάθη. Ποὺ ὅμως εἶχε νικηθεῖ;

Τὸ μεγάλο πάθος τοῦ νεανίσκου

Μπορεί κάποιος νὰ τηρεῖ τὶς ἐντολὲς τοῦ Θεοῦ καὶ συγχρόνως νὰ εἶναι δέσμιος τῶν ὑλικῶν ἀγαθῶν. Τὸ ἐγὼ τοῦ ἀνθρώπου ἐπινοεῖ πολλές φορές ἀμαρτωλὲς καταστάσεις μέσα μας, οἱ ὁποῖες τὶς περισσότερες φορές ἐστιάζονται στὶς προσπάθειές μας νὰ κατανικήσουμε τὸ φόβο τοῦ θανάτου καὶ νὰ σταθεροποιήσουμε τὴ ζωὴ μας μὲ τὴ βοήθεια τῶν ὑλικῶν πραγμάτων. Ὁ Θεὸς ζητάει ἀπὸ μᾶς τὴν τελεία ἀποδέσμευση ἀπὸ τὰ πράγματα ποὺ μᾶς κρατοῦν δέσμιους ἐντὸς τοῦ κόσμου, γράφει ἕνας καθηγητὴς θεολόγος. Ὁ νεανίσκος εἶχε νικήσει τὸν ἔρωτα τῶν σωμάτων, ἀλλ'εἶχε νικηθεῖ ἀπὸ τὸν ἔρωτα τῶν χρημάτων. Ἦταν φιλάργυρος. Ἡ προσκόλλησις στὸν ὑλικὸ πλοῦτο μπορεῖ νὰ ἀποβεῖ τὸ μεγαλύτερο ἐμπόδιο γιὰ τὴν εἴσοδό μας στὴ Βασιλεία τοῦ Θεοῦ. Ἡ ἀπαγκίστρωσή μας ἀπὸ τὰ χρήματα θεωρεῖται χάρισμα καὶ μάλιστα μεγάλο. Ὁ Κύριος ζήτησε ἀπὸ τὸν ἄρχοντα νὰ διανείμει τὴν περιουσία του στοὺς πτωχοὺς. Αὐτὸ ἦταν κάτι ἀνήκουστο γιὰ τοὺς Ἰουδαίους. Τοῦ εἶπε νὰ κάνει κάτι μεγάλο, ἀλλὰ τοῦ ἔδωσε καὶ μεγάλα ἔπαθλα· «ἔξεις θησαυρὸν ἐν οὐρανῶ» (Λουκ. 18,22). Ὁ Κύριος τοῦ ὑποσχέθηκε νὰ τὸν κάνει πρὸ πλούσιου. Τοῦ εἶπε νὰ δώσει τὰ φθειρόμενα, γιὰ νὰ κερδίσει τὰ μένοντα καὶ αἰώνια. Ὁ νεανίσκος δὲν ἄντεξε τὴν προτροπὴ τοῦ Κυρίου καὶ «ἀπῆλθε λυπούμενος» (Ματθ. 19,22). Τὰ κτήματα καὶ τὰ ὑπάρχοντα τοῦ ἀφήρεσαν τὸ ζῆλο γιὰ τὴν αἰώνια ζωὴ. Ὁ ἱερὸς Χρυσόστομος σὲ μία ὁμιλία του λέγει πὼς πρὸ εὐκόλα κάποιος δίνει τὸ αἷμα του παρὰ ἀρνεῖται τὰ χρήματα· «ὥστε τοῦ ρίψαι τὰ χρήματα πολλῶ μεῖζον τοῦτο τὸ ἐπιτάγμα, τὸ καὶ αὐτὸ τὸ αἷμα ἐκχεῖν». Ὁ λαλίστατος νεανίσκος κατάπιε τὴ γλῶσσα του μπροστὰ στὴν προσταγὴ τοῦ Κυρίου. Σίγησε, ἔγινε κατηφὴς καὶ στυγνὸς καὶ ἀναχώρησε γιὰ τὸ σπίτι του, χωρὶς νὰ παραδεχθεῖ τὸ σωτήριο λόγο τοῦ Χριστοῦ.

Ἡ ἐπίδραση τῶν παθῶν

Ἐντὶ ἄλλων σχολίων ἃς ἀναφέρουμε τὴ γνώμη τοῦ Μεγάλου Βασιλείου γιὰ τὴ φιλαργυρία ποὺ δείχνει τὴ φοβερὴ ἐπίδραση τοῦ πάθους πάνω μας. Γνωρίζω (γράφει ὁ ἅγιος) πολλοὺς νηστευτὲς, προσευχομένους, στενάζοντες, ποὺ δείχνουν ὅλη τὴν ἀδάπανη εὐλάβεια, ἐνῶ δὲν προτίθενται νὰ δώσουν ἐλεημοσύνη οὔτε ἕνα ὀβολό. «Τί τὸ ὄφελος τούτοις τῆς λοιπῆς ἀρετῆς», δηλ. ποιὸ εἶναι σ' αὐτοὺς τὸ ὄφελος ἀπὸ τὴν ὑπόλοιπη ἀρετὴ; Κανένα ὄφελος δὲν ἔχουμε, ἐὰν κυριαρχεῖ ἕνα πάθος καὶ μάλιστα θανάσιμο, ἐπάνω μας, ἀπὸ τὴν ὑπόλοιπη ἀρετὴ μας.

Ἀδελφοί μου,

Ἄν δὲν εἶναι στραμμένη ἡ καρδιά μας στὰ μὴ βλεπόμενα, ἂν δὲν μπορούμε νὰ τοποθετήσουμε στὴν πρέπουσα θέσιν τὴ γῆ ἀπέναντι στὸν οὐρανὸ κι ἂν δὲν καταλάβουμε ὅτι εἴμαστε στὴ γῆ, ἀλλὰ ὁ προορισμὸς μας εἶναι ὁ οὐρανός, εἶναι ἀδύνατο νὰ ἐννοήσουμε αὐτὰ ποὺ λέγει ἡ Ἐκκλησία μας γιὰ τὸν πλοῦτο. «Ἄς

προσπαθήσουμε να απαλλαγούμε από τα διάφορα πάθη μας».

Πηγή: agiazoni.gr